

H. ZLATIĆ

OSVRT NA RAD SAVEZA POLJOPRIVREDNIH INŽENJERA I TEHNIČARA HRVATSKE U PROTEKLOM RAZDOBLJU

Prethodna Godišnja skupština SPITH-e održana je 23. 06. 1982. g. u Zagrebu. Prema Statutu donesenom 1980. godine, redovna tj. godišnja skupština održava se svake godine, a mjesto održavanja Skupštine određuje Predsjedništvo. Tako je i ova redovna skupština sazvana na temelju odluke Predsjedništva od 13. 07. 1983. g., s preporukom da se skupština održi u jednom od slavonskih kombinata. Zahvaljujući susretljivosti i pripremnosti Društva poljoprivrednih inženjera i tehničara Osijeka da se na tome angažira, ova se skupština održava u Osijeku, a domaćin je Industrijsko-poljoprivredni kombinat Osijek. Zahvaljujemo Društvu poljoprivrednih inženjera i tehničara Osijeka i Poljoprivredno-industrijskom kombinatu Osijek za suradnju na organizaciji ove skupštine koja će bez sumnje značiti daljnji korak u jačanju organizacije poljoprivrednih inženjera i tehničara cijele Hrvatske i njihovom većem angažiranju, kako društava općina i regija tako i cjelokupnog Saveza poljoprivrednih inženjera i tehničara SR Hrvatske.

U proteklom jednogodišnjem periodu, SPITH-e je nastojao da u što većoj mjeri ispuni obaveze koje je zacrtao u Programu rada za 1983. godinu. Prema tom programu, Savez treba da djeluje društveno putem rada Predsjedništva Saveza i društava u općinama i regijama, stručno putem svojih stručnih sekcija te stručnom aktivnošću društava širom naše republike. U tome je djelomično uspio, neki zadaci su ispunjeni, neki samo parcijalno, a neki nisu uspjeli.

Savez je u proteklom periodu nastojao da se aktivno angažira na zadacima koji su predstavljali dio programa društveno-političkih organizacija i organizacija uprave naše Republike, posebno Republičkog komiteta za poljoprivredu i šumarstvo, kojem je Savez pružao punu podršku u njegovim nastojanjima za sprovođenje zaključaka CK SKH i Izvršnog vijeća Sabora Hrvatske o unapređenju poljoprivredne proizvodnje. No, treba reći da bi Savez poljoprivrednih inženjera i tehničara Hrvatske kao strukovno udruženje trebao svojim radom još mnogo aktivnije se uključivati u sve akcije koje se vode na planu unapređenja poljoprivredne proizvodnje, i to ne samo Predsjedništva Saveza, nego i društva poljoprivrednih inženjera i tehničara na terenu, tj. u općinama i u regijama.

Predsjedništvo Saveza bi trebalo da bude aktivna poluga koja će voditi i organizirati akcije, a društva agronoma u općinama i regijama da budu nosioci provođenja u djelo tih akcija.

Do sada je Predsjedništvo Saveza uz mnogobrojna tekuća pitanja, rješavalo probleme uključivanja Saveza u dogovore i akcije koje su aktualne u poljoprivrednoj proizvodnji Republike, kao što su donošenje pojedinih za-

Referat održan 28. X 1983. god. na redovnoj Godišnjoj skupštini SPITH-e u OSIJEKU.

kona iz područja agrara i agrarne politike unapređenja ratarske proizvodnje, povrtlarsko-plasteničko-stakleničke proizvodnje, zaštite bilja, stočarstva, krmnog bilja, a u mnogo manjoj mjeri voćarske i vinogradarske proizvodnje, mehanizacije u poljoprivredi i u organizaciji i ekonomici poljoprivrede.

Aktivnost Saveza i društava bila je veća na onim područjima koja imaju organizirane stručne sekcije, a to je zaštita bilja, vrtlarsko-plasteničko-staklenička proizvodnja, sjemenarstvo, te proizvodnja i korištenje krmnog bilja. Nedvojbena je vrijednost rada tih sekcija, što se vidi iz njihove aktivnosti koja će kasnije biti prikazana. Istovremeno, Predsjedništvu Saveza treba zamjeriti što se nije dovoljno založilo za osnivanje novih sekcija, kako je to i Programom za 1983. godinu predviđeno, jer je apsurd da najveća područja poljoprivredne proizvodnje a to su ratarstvo, stočarstvo, voćarstvo, vinogradarstvo, mehanizacija, te organizacija i ekonomika poljoprivrede nemaju svoje stručne sekcije. Osnivanje tih sekcija trebalo bi da bude jedan od glavnih zadataka Saveza u narednoj godini.

Savez se je aktivno uključivao u dogovore, sastanke i savjetovanja koja su održavana u Republici i u pojedinim regijama. No, dok su savjetovanja i seminari koje su organizirale stručne sekcije Saveza bile tribine na kojima se osjećala djelatnost Saveza i društava, bilo je i savjetovanja u kojima je SPITH korišten samo kao ime na trećem ili četvrtom mjestu organizacije savjetovanja i ništa više. Predsjedništvo Saveza stoji na stanovištu da tu praksu treba prekinuti i da Savez treba biti aktivni organizator ili suorganizator većine poljoprivrednih savjetovanja i seminara, ali ne na papiru i formalno, nego stvarno i angažirano.

Predsjedništvo Saveza je posebnu pažnju posvetilo problemima redovnog izlaženja i kvaliteti naučno-stručnog časopisa Saveza »Agronomskom glasniku«. Časopis je redovno izlazio i bio ispunjen redovito aktualnim radovima. No, problem pretplate ostao je i dalje aktualan. Broj društvenih pretplatnika je još uvijek malen (405), a pojedinačnih pretplatnika manje i iznosi (390), od toga Društvo regije Sisak i Kutina dobar dio. Iako svi znamo da je ekonomska situacija teška, čudno zvuči da je u toku ove godine došlo i do otkazivanja višegodišnje pretplate takvih organizacija i ustanova koje su izrazito poljoprivredne i u kojima rade gotovo isključivo agronomi, ili ustanova u kojima agronomi imaju značajnu riječ. To se nikako ne bi smjelo događati, jer to sigurno nisu mjere štednje, već bi broj pretplatnika društvenih i pojedinačnih trebalo znatno povećati, imajući u vidu da je broj članova Saveza mnogostruko veći od broja pretplatnika na AG.

Prema tome, mogli bismo zaključiti da je Predsjedništvo u proteklom razdoblju bilo aktivno, da je većinu zadataka iz prihvaćenog Programa rada aktiviralo i većim dijelom riješilo, ali da je potrebno u još većoj mjeri poraditi na tome da SPITH bude organizacija koja će agronome naše Republike objediniti u društveni organ koji će do maksimuma pomagati sve vidove poljoprivredne proizvodnje. Samim tim, agronomska će struka znatno dobiti na ugledu koji je već sada, ozbiljnim radom i određenim uspjesima u poljoprivrednoj proizvodnji naše Republike, znatno veći nego što je bio ranije.

Rad Društava poljoprivrednih inženjera i tehničara

U okviru Saveza postoji 56 društava polj. inženjera i tehničara, od kojih je jedan dio (oko desetak) vrlo aktivno, dvadesetak srednje aktivnosti, a dvadesetak pasivno. Aktivnost svakog društva ovisna je u prvome redu o angažiranosti pojedinaca koji vode društvo, najčešće o jednoj ili dvije osobe koje se angažiraju na tom poslu. Ako te vodeće osobe zakažu, onda društvo ne radi i rezultati su slabi.

U našoj Republici postoje primjeri vrlo aktivnog i zaista vrlo korisnog rada pojedinih društava (u prvome redu regija Sisak) koji redovito održavaju svoje sastanke i skupštine, stručna predavanja, stručne ekskurzije, o svemu se dogovaraju i sigurno je da sve akcije naših organa koji se odnose na problematiku poljoprivredne proizvodnje njihovog kraja prolaze kroz raspravu u tim društvima, svi su članovi tih društava s time upoznati. Treba reći da ima dosta i društava koja su aktivna, ali se slabo i nedovoljno služe informacijskom i komunikacijskom službom, pa se o njihovom radu malo zna, a ne obavještavaju ni Savez o svojim aktivnostima.

No, zabrinjava činjenica da postoji ne mali broj društava koja ne rade ništa, a ima i slučajeva da je aktivnost u proteklom periodu bila mnogo slabija od one u prethodnim godinama (npr. Istra). Predsjedništvo Saveza smatra da u slijedećoj godini treba poduzeti akciju obnove rada u svim pasivnim društvima.

Kao rezultat toga, odnos na relaciji Savez — Društva agronoma ne funkcionira kako treba, jer se dobar dio društava ne javlja na pozive za pojedine akcije. Tako su gotovo u potpunosti neuspjele akcije i pozivi Saveza na povećanje broja pretplatnika AG, pozivi za dostavu točne poimenične evidencije članstva društava agronoma, pozivi za dostavu informacija o radu društva, i sl.

Smatram da je rad društava u općinama i regijama od velike važnosti za cjelokupni rad Saveza, pa uz poziv svim društvima da svoj rad poboljšaju, Predsjedništvo Saveza će baš tim pitanjima u narednom razdoblju posvetiti najveću pažnju.

Rad stalnih komisija

Rad stalnih komisija odvijao se je kroz razne aktivnosti Saveza. Najviše je truda uloženo na rješavanje problema urednog vođenja i izlaženja časopisa »Agronomski glasnik« u čemu se uspjelo. Početkom 1983. godine bilo je problema oko štampanja časopisa zbog povećanih cijena koje nisu bile prihvatljive, ali je na koncu sve sređeno — časopis se i dalje štampa u štampariji u Virovitici po prihvatljivim, tj. dosadašnjim cijenama štampanja.

U toku 1983. godine izašla je edicija — knjiga Zdenka Turkovića »100 godina vinogradarstva Hrvatske« pod glavnim uredništvom Mira Stigličića, i članovima uredništva Marcelom Jelaskom, Nevenkom Fazimićem, Perom Radmanovićem i Mirom Stigličićem. Ta je edicija štampana u 340 primjeraka.

Sada je u pripremi objavljivanje u Agronomskom glasniku u 3 nastavka publikacije Pavla Kovačevića i suradnika pod naslovom »... Bonitiranje zemljišta«, te publikacija Nikole Rapajića pod naslovom: »Dvije ZAVNOH-ove konferencije privrednih stručnjaka antifašista — zimi 1943/44. na oslobođenom području Hrvatske. Ostale dvije komisije, tj. za znanstveno-istraživački rad te za kadrove i školstvo nisu u protekloj godini imale značajnih aktivnosti.

Rad Predsjedništva

Predsjedništvo SPITH-e održalo je tokom 1982/83. godine 6 sjednica na kojima su razmatrani mnogobrojni problemi Saveza i društava.

Na sjednici Predsjedništva održanoj 20. 10. 1982. g. raspravljalo se o sadržaju Agronomskog glasnika i o angažiranju novih pretplatnika, o izradi programa Saveza te planu rada stručnih sekcija, za 1983. godinu. Prihvaćen je izvještaj SDK o kontroli materijalnog poslovanja Saveza.

Sjednica održana 22. 12. 1982. g. raspravila je izrađeni prijedlog Programa rada Saveza, prodiskutiralo ga i prihvatilo.

Na toj sjednici izvršena je raspodjela financijskih sredstava dobivenih od SIZ-a IV po sekcijama i izvršena opširna analiza stručnih savjetovanja predviđenih za 1983. godinu.

- Na sjednici održanoj 1. 02. 1983. g. u Opatiji (uz savjetovanje o ratarskoj proizvodnji) rješavana su aktualna pitanja Agronomskog glasnika te financijski plan Saveza za 1983. godinu.
- Na sjednici 23. 03. 1983. g. prihvaćen je završni račun za 1982. godinu, raspravljena su materijalna pitanja Saveza, prihvaćena nova visina dnevnica za članove Radne zajednice te raspravljani problemi troškova štampanja Agronomskog glasnika.
- Sjednica održana 31. 05. 1983. razmatrala je pitanja OD i stambenih kredita članova Radne zajednice Saveza, te pretresla prijedloge o sazivanju ove skupštine. Na istoj sjednici razmatrana je izdavačka djelatnost Saveza. Raspoređena su sredstva SIZ-a IV po stručnim sekcijama. Izabrani su predstavnici ovog Saveza u Komisije SPITJ-e i to: za izdavačku dr I. Novak, u međunarodnu dr Zlatić, kadrovsku ing. S. Deneš, u Savjet časopisa »Arhiv za poljoprivredne nauke« ing. D. Dobronić i u Savjet časopisa »Ekonomika poljoprivrede« mr T. Žimbrek.
- Na sjednici održanoj 13. 07. 83. donijeta je odluka o sazivanju i definiran program skupštine.

Odaziv članova Predsjedništva na sjednice bio je u prosjeku dobar imajući u vidu da je većina članova Predsjedništva angažirana u rukovodstvenim poslovima svojih radnih organizacija ili društveno-političkih zajednica.

Rad stručnih sekcija: Sekcija za zaštitu bilja

Sekcija za zaštitu bilja bila je aktivna i u proteklom jednogodišnjem periodu kao i ranije. Godišnja skupština sekcije održana je u februaru mjesecu u sklopu seminara iz zaštite bilja koji je organiziran zajedno s Insti-

tutom za zaštitu bilja FPZ Zagreb. Seminaru je prisustvovalo 240 stručnjaka iz znanosti i prakse, pretežno iz SR Hrvatske.

Sekcija je u VI mjesecu ove godine organizirala stručni sastanak u Osijeku i Dardi kojem je prisustvovalo 28 stručnjaka, a u okviru tog sastanka članovi sekcije posjetili su IPK Osijek i PIK »Belje« i sa stručnjacima tih kombinata raspravili aktualne probleme zaštite bilja.

Sekcija organizira stručni sastanak za svoje članove 3. i 4. studenog 1983. g. na području Istre, na kojem će biti govora o zaštiti bilja na društvenim i individualnom sektoru. Očekuje se preko 100 stručnjaka iz te oblasti.

Sekcija zajedno sa Institutom za zaštitu bilja FPZ organizira u II mjesecu 1984. godine već tradicionalni seminar iz zaštite bilja s ciljem unapređenja zaštite bilja u praksi.

Članovi sekcije aktivni su i u drugim djelatnostima. U općinskim i regionalnim društvima poljoprivrednih inženjera i tehničara održavana su u toku godine predavanja o najaktuelnijim problemima zaštite bilja. Radi se i na izdavanju priručnika za predavače na tečajevima za izobrazbu individualnih poljoprivrednika.

Sekcija broji oko 250 članova.

Sekcija za vrtlarsko-plasteničko-stakleničku proizvodnju

Ova je sekcija u prošloj godini, kao i ranije, razvila vrlo značajnu aktivnost.

U listopadu 1982. g. održano je na Bledu Savjetovanje o problemima plasteničko-stakleničke proizvodnje, posebno s obzirom na uvjete te proizvodnje koji su svakim danom sve teži i složeniji. Na tom savjetovanju održano je dvadesetak referata, a bilo je prisutno 130 stručnjaka iz cijele zemlje.

U toku ove godine i to u X mjesecu ova je sekcija bila organizator Jugoslavenskog savjetovanja »Pla-Sta« 83. u Mostaru. Održana su 22 referata, od toga 4 iz drugih zemalja. Skupu je prisustvovalo 120 stručnjaka iz cijele zemlje.

Sekcija je vrlo aktivna i njeni članovi se često sastaju. Upravo je ta sekcija našeg saveza pokretač mnogih akcija i rješavanja važnih pitanja iz te oblasti na razini Jugoslavije.

Sekcija za sjemenarstvo

Sekcija za sjemenarstvo razvila je u toku proteklog jednogodišnjeg razdoblja značajnu aktivnost, vodeći se Programom rada za 1983. g. U Zagrebu je 19. 05. 83. održana Tribina II na kojoj je raspravljena problematika sjemenarstva prvenstveno s aspekta potrebe osposobljavanja stručnih kadrova iz područja kontrole kvaliteta i proizvodnje sjemena. Raspravljani su i ostali problemi sjemenarstva, kao što su propisi iz oblasti proizvodnje sjemena, te problemi iz ostalih područja sjemenarstva. Pisani materijali s tog savjetovanja bit će objavljeni putem stručne štampe. Savjetovanju je prisustvovao veliki broj stručnjaka iz područja sjemenarstva iz cijele republike.

U VI mjesecu ove godine Sekcija za sjemenarstvo aktivno je potpomogla organizaciju Skupštine Društva za sjemenarstvo Jugoslavije koja je održana u Ljubljani. Na skupštini je donijeta odluka da naša Sekcija za sjemenarstvo bude organizator jugoslavenskog seminara iz problematike sjemenarstva u Jugoslaviji. Osnovan je i Org. odbor tog simpozija koji će se održati travnja mjeseca 1984. g. na Plitvičkim jezerima.

Predsjednik sekcije sudjelovao je kao delegat Jugoslavije odnosno Društva (Kanada) i održao referat koji je uzet kao prilog ISTA-e programu za sjemenarstvo Jugoslavije na XX Međunarodnom kongresu ISTA-e u znanstvenog rada.

Sekcija za sjemenarstvo je od svog osnutka i brojčano ojačala. Od 25 članova pojedinaca i 6 organizacija udruženog rada u 1981. godini, u ovoj 1983. godini u Sekciji radi 81 član pojedinac i 19 radnih organizacija.

Sekcija za proizvodnju i korištenje krmnog bilja

Sekcija za proizvodnju i korištenje krmnog bilja održala je nekoliko sastanaka na kojima je raspravljana aktualna problematika iz te oblasti. Članovi sekcije učestvovali su u organizaciji »III. dana pašnjaka«, održanog 12. 10. 1982. g. u istraživačkoj stanici za brdsko-planinsku poljoprivredu Fakulteta polj. znanosti Zagreb, OOUR Institut za oplemenjivanje i proizvodnju bilja.

Na tom sastanku kojem je prisustvovalo 50 stručnjaka, prikazani su rezultati istraživačkog rada na problematici proizvodnje i korištenja prirodnih pašnjaka površina u brdsko-planinskom području.

Članovi sekcije sudjelovali su u izradi i štampanju brošure »Istraživačka stanica za brdsko-planinsku poljoprivredu — Fakultetski majur«.

Likovna sekcija

Ova je sekcija bila vrlo aktivna ranijih godina, dok je u ovom proteklom periodu bila bez značajnih vanjskih manifestacija svoga rada, ali je kroz sve ovo vrijeme radila, pa treba očekivati da će naši agronomi u slijedećoj godini i vidno pokazati što su do sada učinili, kao što su to i ranije prikazivali.

Rad Radne zajednice SPITH-e

U radnoj zajednici radi poslovni tajnik i jedan administrativni radnik, a računovodstvene poslove obavlja jedan honorarni radnik. Poslovi Radne zajednice obavljaju se normalno i na vrijeme.

Predsjedavajući SPITH-e
Prof. dr HRVOJE ZLATIC